

A Sárvári Környezetvédő és Természetbarát Egyesület kiadványa

EGYESÜLETÜNK 2013-AS PROGRAMJA

A korábbi programjaink megtartása mellett egyesületünk újabb tevékenységekkel, akcióprogramokkal próbálja a sárváriakhoz és a környező települések lakóihoz közelebb vinni a környezetvédelem gondolatát, a környezettudatos életvitel eszményét. Természetesen ezt a korábbi tevékenységeink mellett pró-

képezése, esetleges hatósági bejelentés. Álló-kút forrás környezetének rendszeres karbantartása. Madárvédelem. Negyed évente kirándulás szervezése, védett természeti területekre Kerekpár túrázás. Nyári öko-programok öko-tábor gyerekeknek. *Zöld út* elnevezésű - a környezetvédelemmel

sághoz való eljutásra is. Honlapot tartunk fenn, ahol az aktuális történésekről tudósítunk. Emelet talán a legnagyobb publicitást a ZÖLDSÁRVÁR címen megjelenő újságunk kapja amit szűkös anyagi lehetőségeinktől függően próbálunk negyedévente kiadni. A korábbi gyakorlatnak megfelelően egyesü-

Fotó: Bokor Ernő

báljuk megtenni. Ezek fontosabb elemei a következők: Sárváron és környékén található védett állatok, növények élőhelyeinek rendszeres felmérése és ellenőrzése. Sárvár vizeinek feltérképezése, állapotának felmérése. Illegális hulladék lerakóhelyek feltér-

kapcsolatos - előadás sorozat megszervezése minden hónap utolsó péntekén, meghívott előadók tolmácsolásában hallható előadás a környezet és természetvédelmet érintő témákban, aktualitásokban. Nagy gondot fordítunk a média megjelenésre, a lakos-

letünk tevékenységének kronája a Környezetvédelmi Nap lesz melyet szeptember 15-én rendezünk meg szokásos helyén a Sárvári Várudvarán.

Enzsöl Róbert

A TARTALOMBÓL:

1. old. EGYESÜLETÜNK 2013-AS PROGRAMJA
2. old. MADÁRVÉDELEM SÁRVÁRON
3. old. KÖRNYEZETTUDATOS HÁZTARTÁS
4. old. JÓTÉKONYSÁGI BÁLUNK KÉPEKBEN
5. old. JÓTÉKONYSÁGI BÁLUNK KÉPEKBEN
6. old. DIÁKKÖRI KONFERENCIA
7. old. GONDOLATOK A TERMÉSZETRŐL
8. old. BŐVÜLT A VÉDETT FAJOK LISTÁJA
9. old. TAVASZVÁRÁS
10. old. PÁLYÁZATI KIÍRÁS
11. old. AZ ÚTON - VERS
12. old. KÉTÉLTŰEK TELE REJTVÉNY

ÚJSÁGUNK FŐ TÁMOGATÓI:

SCHIMMER LAJOS ÜVEGES

KÖSZÖNJÜK A TÁMOGATÁST!

HONLAPUNK:
zoldsarvar@airplanet.hu

EGYESÜLETÜNK ESEMÉNYNAPTÁRA:

Január 26. Jótékonysági Bál a Sárvári Mentőállomás javára.

Január 30. Gyermeekvers pályázat kiírása

Március 23. Vizes élőhelyek területek takarítása a Víz Világnapja alkalmából

Április 27. Környezetvédelmi vetélkedő a Csónakázó-tónál

Szeptember 15. VII. Környezetvédelmi Nap Sárváron a Várudvaron

Madárvédelem Sárváron

Az ember egyre több és nagyobb területet szakít ki a természetes ökoszisztémából. Ez a tény manapság nem csak az Amazonas vidékét érintő probléma. A probléma globális. Ugyanúgy jelen van Európában, hazánkban és szűkebb környezetünkben Sárváron is. Ezen tendencia mindenhol más-más okból alakult ki, de az eredmény azonos. Mindegy, hogy a növekvő népesség élelmezése miatt (fejlődő országok), vagy az ipari telepek és lakóépületek térnyerése következtében (fejlett országok), vagy a tűzifa éhség csillapítása végett, de a természetes élőhelyek beszűkülnek.

Számos növény- és állatfaj helyzete lehetetlenül el hazánkban az élettér csökkenése miatt. Az állatfajok két fontos tevékenysége kötődik a természetes élőhelyhez: itt táplálkoznak, és itt szaporodnak. A Sárvári Környezetvédelmi és Természetbarát Egyesület a madárpopuláció csökkenésének megállítását és a biodiverzitás megőrzését tűzte ki célul. Úgy gondoljuk, ha ezen területen sikereket tudnánk elérni, akkor a madárvédelem ernyője alatt más fajok is (ízeltlábúak, kétéltűek, emlősök stb.) nagyobb életteret nyernének.

Fotó: Czibók Tamás

Tartottunk előadásokat a madárvédelemről a sárvári várban és általános iskolákban is. Barkácsoltunk odúkat és etetőket, mely madárvédelmi eszközök nagyban hozzájárulnak a madárpopuláció növekedésének elősegítésében. Ezek az eszközök kerültek kihelyezésre az iskolák diákjai által is. A minden évben megrendezett Környezetvédelmi napon a lakosság természetbarát

közössége fabrikálhatott saját madárvédelmi eszközöket, melyek reményeink szerint kihelyezésre kerültek, és a családi kertek élő díszévé váltak. Valljuk, hogy kis odafigyeléssel a város polgárai is sokat tehetnek az élhetőbb környezetünkért.

A madárvédelmi program keretén belül a sárvári várparkban 10 darab „B” típusú odú került kihelyezésre 2011 őszén. A kihelyezett odúk közül 9 darabban már az első évben sikeres költéseket regisztrálhattunk. Nagy részük szénecinege fészkek volt. Ebből arra a következtetésre jutottunk, hogy a madarak részéről van igény további költőládák és madárodúk kihelyezésére. Reméljük, hogy ez az igény nem csupán egyoldalú, és az emberek a sárvári lakosok is korunkat meghaladó gondolkodásmódról tesznek tanúságot. Mi, a Sárvári Környezetvédelmi és Természetbarát Egyesület tagjai szeretnénk az ember ↔ madár érdekellentétet

békés megoldását véghezvinni. Szeretnénk aktivizálni a lakosságot, hogy a lehetőségeikhez mérten telepítsenek etetőket, itatótököket, odúkat, porfűrdőt, mellyel madárbarát kertet hozhatnak létre.

Egyesületünk nem elégszik meg ezen a területen elért sikerekkel, folytatja a kitűzött cél elérését. Következő programunk költőládák kihelyezése lesz a panelépületek tetejére. Tervünk megvalósításához a helyet biztosítja a NÁDASDY Lakásszövetkezet, köszönet Tóth János Úrnak. A programunk sikeressége nagyban függ a lakók együttműködésétől, hozzáállásától. Reméljük a Sárváron elindított madárvédelmi program újabb állomása is sikertörténet lesz, akár csak az ezeket megelőzők. Addig is ne feledjük: Környezetünk védelméért nemcsak a szervezetek tehetnek, hanem az egyének is fontos szerepe van!

Czibók Tamás

Fotó: Czibók Tamás

KÖRNYEZETTUDATOS HÁZTARTÁS

Cikkünkkel tanácsokat szeretnénk adni, hogy hogyan lehet környezet tudatos háztartást vezetni. A higiénia alapfeltétele a minden napi megjelenésnek. Ehhez szükség van mosásra, mosogatásra, tisztálkodásra. Napjainkban óriási választék várja a vásárlókat az üzletek polcain, ezekből a tisztító-és tisztálkodási szerekből. Mielőtt megvásárolnánk, gondoljuk át, hogy megéri-e egy láncolatot elindítani. Szennyezzük a vizet, terheljük a talajt, ami olyan károkat okoz amit pénzben mérni nem lehet. Érdeemes felcserélni ezeket a mesterségesen előállított kémiai vagy növényi eredetű hatóanyagokat, vagy több hatóanyag keverékét tartalmazó készítményeket, azokkal a természet adta szerekkel amiket olcsóbban beszerezhetünk, és a környezetet sem szennyezzük vele. A mai modern világban a régi idők tisztítószereit hódító újtára kell indítani! Ebben segítünk Önöknek, és kívánjuk, hogy tapasztalják meg a ragyogó tisztaságot a környezetkímélő termékekkel. Cikkünkben a mosáshoz adunk tanácsokat.

A mosószóda (nátrium-karbonát) igen kis mennyiség is elegendő belőle. Ajánlott adagolás: 50 ml mosópor + 50-100 ml mosószóda. Mosópor-felhasználásunk csökkentésével már sokat tehetünk környezetünk megóvásáért. Akinek azonban még van egy kis ideje és energiája, az készíthet mosószappanból szappanpelyhet sajátreszelő segítségével, amellyel a mosóport lehet helyettesíteni. A szappanpely gyapjúkímélő mosásra is alkalmas. Az élővizekben

teljesen lebomlik, ezért a mesterséges detergenszekhez képest környezetkímélő.

Mosószóda jótékony hatásai: Vízlágyító, tisztító, zsíroldó és nem utolsó sorban környezetbarát, mivel olyan körfolyamatban állítják elő, amelynek nincs káros mellékterméke. Túl nagy mennyiségben a talaj szikesedését okozhatja, ezért azokon a csatornázatlan területeken, ahol magas a talajvízszint, nem ajánlott. Másutt kiválóan helyettesítheti a foszfátos tisztítószereket. Reszelt mosószappan használata 60 fokon a fehéréken tökéletes az eredmény, 40 fokon, a színeseken is, bár azon nem olyan látványos. Ruha fehérítés biztos módszere a mosószappan keveréke mosószódával. Mosószappant bármely illatszerboltban beszerezhetünk

Mosódió Mosódióból egy mosáshoz 3-5 szem szüksé-

ges, nagyságtól függően. A diót fel kell törni és a magját ki kell szedni, amit eldobhatunk a komposztálóra. A mosódió héjakat egy nej-

Fotó: Internet

lon zokniba tegyük bele, amit a kimosandó ruhák közé teszünk. Mosás után a mosódió héjakat ki kell szárítani, és újra fel lehet használni. Mosódióhéjakat kétszer lehet felhasználni. Tapasztalat, hogy mindenfajta textíliához és minden mosási hőfokon használható, más mosópor és öblítőszer hozzáadása nem

illatúak. Ha szeretné, hogy mosott ruhái illatosak is legyenek, javasoljuk, hogy a mosódiót tartalmazó textil zsákocskára a gépbe helyezés előtt cseppenteni kell egy kevés illóolajat (pl. levendula, narancs, rózsza, citromfű stb.). Ha viszont ragaszkodik a megszokott öblítője illatához, nem kell megválnia tőle, elég a korábbi mennyiség egy töredéke, hiszen a ruha lágyításáról a mosódió gondoskodik.

A szódabikarbóna (nátrium-hidrogén-karbonát) hatásában a mosószódához hasonlít, de annál gyengébben lúgos, vízben jól oldódó fehér por. Patikában 200 grammos csomagolásban **A citromlé** gyenge, természetes sav, fehérítőszerként használható.

Öblítés: 20%-os citromsav adagolása egy literes üvegbe 20 dkg citromsav és a többi víz, adható hozzá illatanyagnak illóolaj, amit a patikákban lehet kapni kímérve.

Következő kiadásunkban a tisztítást célozzuk meg.

Bokorné Csonka Judit

szükséges. Fehérítéskor ajánlatos 1 csomag sütőpor hozzáadása a mosópor adagolóba. A mosódióval mosott ruhák semleges

JÓTÉKONYSÁGI BÁLUNK KÉPEKBEN

BESZÁMOLÓ A JÓTÉKONYSÁGI BÁLRÓL

Egyesületünk megalakulása pillanatától kezdve programokkal állt a tagsága és a lakosság felé. Igyekeztünk, olyan lehetőségeket, programokat biztosítani, amely többeket is érdekelhet, illetve valamely rangos eseményhez kapcsolódik. A civil szervezetek vacsoráján felmerült az ötlet, hogy a Sárvár és Vidéke Méhész Egyesület, és a Stop & Go Táncsoporttal közösen jótekonysági bált rendezzünk, amely bevételét a Sárvári Mentőállomás megsegítésére ajánljuk fel. Erről az ötletünkről tájékoztattuk Szabó Zoltán urat a mentőállomás vezetőjét, aki örömmel vette a kezdeményezést. A rendezvény szervezése során helyszínként a Nádasdy Éttermet választottuk. A meghirdetése után folyamatosan volt érdeklődő és jelentkező is. A rendezvény napjára 76 fő volt, aki megerősítette a részvételét. A vendégeink sorába üdvözölhettük Máhr Tivadar alpolgármester urat, aki elfogadta a fővédnök szerepét. A bálra közel 70 tombola tárgy gyűlt össze, ami nagyon jó volt, hiszen előre meghirdettük, hogy a befolyó összeg egy részét jótekonysági célra fordítjuk. A megnyitón Bokorné Csonka Judit a Sárvári Környezetvédő és Természetbarát Egyesület elnöke köszöntötte a megjelenteket. Utána az alpolgármester beszéde következett, amelyben méltatta a nemes célt, amiért a bált megrendezzük. A vacsora különleges ételsora mindenki tetszését elnyerte. A jókedvű bulizás-tánc hajnalig tartott. A helyszínen is elhangzottak és az eddig hozzánk eljutott vélemények szerint mindenki jól érezte magát a következő alkalommal is szívesen jönnek el a rendezvényünkre, amelyet hagyományteremtő céllal jövőre is megrendezzünk. Nagy öröm, hogy az összesítés után 73.300 Ft-ot sikerült gyűjtenünk a Mentőállomás részére, amelyet ünnepélyes keretek között 2013. február 01-án át is adtunk.

Szabó Klaudia titkár

Báli fotókat készítette: Enzsöl Róbert

**BÁLUNK TÁMOGATÓI:
KÖSZÖNJÜK A TÁMOGATÁSUKAT!!!**

Abért Optika
Balatoni László
Benedikti Árpád
Bokor Ernő
Ci-La Trans
Csonka Miklósné
Enzsöl Róbert
Flextronics Kft Nespresso
Gaál Dezsőné
Gaby Souvenir
Gájer Zsolt
Geiger és Társa Kft
Gombkötő István
Green Gust Kft.

Horváth Antal
Hoschsüld Lajosné
Kati illatszer
Király Kávéház
Király virágüzlet
Kiss Gáspár
Kolibri cipőbol
Kondora István
Lipóti pékség
Luca kézműves kreatív bolt
Máhr Tivadar
Makrai Attila
Marrakesh Teaház

Miklós Pince
Nádasdy Vendéglő
Natur Sziget
Németh Gábor és családja
Papirusz Nyomtatvány és Írószer
Park Inn Hotel
Popella Tibor filmnyomó
Sárvári Gyógy- és Wellnessfürdő
Szabó Klaudia
Savanyú fűtésttechnikai szaküzlet
Smaragd ékszerüzlet
Stop and Go Táncklub
Szakácsné Mándli Valéria
Tátika Virág
Tímár Órás-Rövidáru
Tinódi úti Lottozó
Tutti Box ruházat

Sárvár kincse: A felszín alatti vizek

DIÁKÉLET

Fotó: Vigh Viktor

kok és felkészítő tanárok. A három fiú derekasan helytállt, és tovább öregbítették városunk jó hírét. Külön öröm volt számunkra, hogy a három előadó közül Ruzsa Norbert elnyerte az 1. helyet szekciójában, sőt meghívást kapott az felsőoktatási Országos Tudományos Diákköri Konferenciára. Az OTDK 2013 tavaszán a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Természettudományi Karán zajlik majd.

Vigh Viktor

biológia-földrajz szakos tanár

Fotó: Vigh Viktor

2012. november elején három lelkes tanulóval indultam a Miskolci Egyetem által szervezett VI. Földtani diákkonferenciára. Három különböző szekcióban indultak a diákok: Varga Mátyás a GPS-ről készített prezentációjával a Csillagászat, meteorológia szekcióban, Rövid Gergő a Marcalmedence geoturizmusa c. előadásával a Földtani-földrajzi értékek szekcióban, míg Ruzsa Norbert Sárvár kincse: A felszín alatti vizek c. munkájával a Felszíni és felszín alatti vizek szekcióban indult. Norbi a korábban már a Zöldsárvárban is közölt cikket az Állókút-forrás

megmentéséről. A mostani munkája a korábbi kutatásának folytatásának tekinthető. A prezentációban komplexen elemezte Sárvár felszín alatti vizeit, (termálvizet, rétegvizet, talajvizet) és azok jelentőségét a város életében. A kétnapos konferencia során egyetemi oktatók és külső szakemberek előtt kellett a diákoknak bemutatni kutatómunkájukat. A konferencia egyben verseny is, ugyanis minden szekcióban hirdettek eredményt és az első három helyezett könyvjutalomban is részesül. Magyarországról és a határon túlról (Szlovákia, Románia) is érkeztek diá-

Fotó: Vigh Viktor

Fotó: Vigh Viktor

GONDOLATOK A TERMÉSZET ÉS AZ EMBER VISZONYÁRÓL

AKTUÁLIS

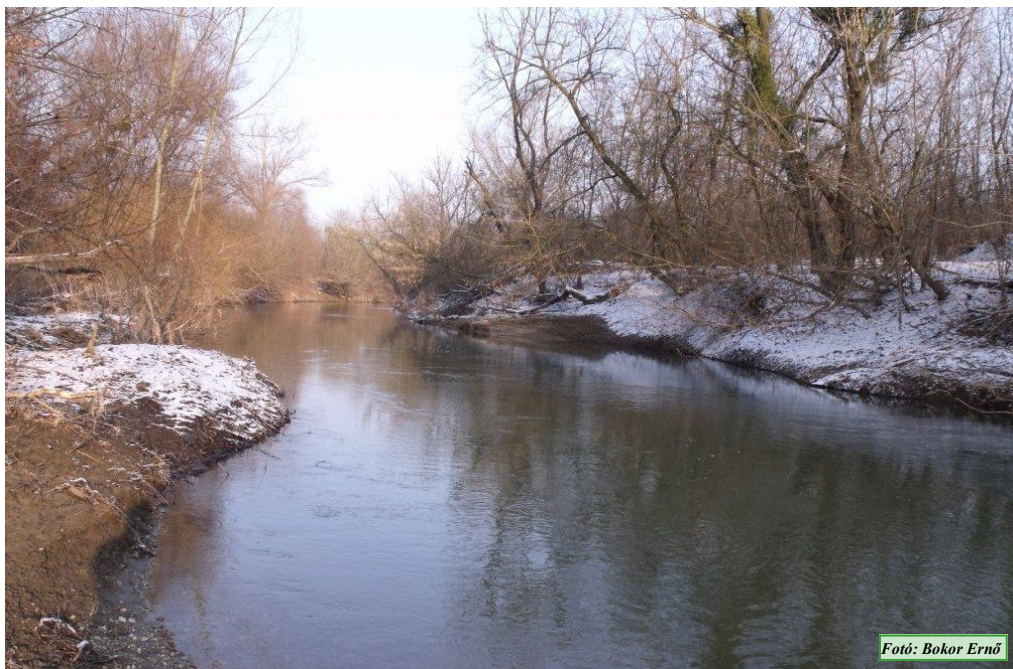
„...Miután megölted az utolsó vadat, kivágtad az utolsó fát, és beszennyezted az utolsó folyót is, - rájössz-, a pénzt nem lehet megeni...”

Navaho indián bölcseséget idézek, aminek megértése, semmilyen korban nem volt fontosabb, mint jelen időnkben. Az ember a természet leigázásának szándékával, észnélküli rablógazdálkodásával létünk fennmaradásának esélyeit is mérlegre tette. Az utókor fogja majd elbírálni, mi az amit most teszünk, és mi az amit nem tettünk meg!

Kivitelezés nélkül mit sem ér törvényhozóink, jogalkotóink jónak tűnő rendeletei, szabályozásai. Passzív ellenállást látok különböző érdekcsoportok részéről, akiknek jó gazdaként kellene tenni, egy jó ügyért!

Nincsenek felelősei a vad-és növényvilág méltatlan gondozóinak, illetve nem mindig kerültek jó helyre a „mindentudás” felhatalmazásáról szóló bizonyítványok. Nem csak munkaköri, de erkölcsi kötelessége is lenne, vad és mezőgazdászoknak, a még meglévő értékek védelme.

A vadetetőket üresen állnak a tél közepén, de az ételmet nyújtó és bűvó

Fotó: Bokor Ernő

helyül szolgáló kukoricatáblákat fényes terepjárók állják körül, ne hogy egyetlen vadnak is sikerüljön elmenekülni. Mély tisztelet, ahol nem ez történik!

A vadállomány élettere oly mértékűre csökkent, a nagybani gazdálkodók tevékenysége által is, hogy még laikus számára is szembevető.

Hallottam földtulajdonostól, azért írta a fá-

kat, bokrokat, mert árnyékol, és ez által kizárta az apróvad szaporodásának lehetőségét.

Őseinktől kellene megtanulni, mert ők tudták, hogyan kell a Földnek társa, és nem ura lenni! Megérteni, és „csak” annyit kérni belőle, amire szükségünk van. Földünk már régóta félreérthetetlen jelzéseket küld, mi még csak a szavak szintjén beszé-

lünk a sebek gyógyításáról.

Csodálatos Bolygónk kortörténetét, ha tanulmányozzuk, ismerjük meg és becsüljük az Ősök tudását, jelenünkbe tegyük a legjobbat, a jövőben pedig bizakodjunk, hogy egyre többben vállalunk küzdelmes, nemes harcot legdrágább kincsünk, élőhelyünk védelméért!

Gaál Dezsőné

Fotó: Czibók Tamás

Schimmer Lajos

Üvegezés, képergetezés
hő- és hangszigetelt
üveg készítése.
Batthyány u 34.

Telefon.:
30-594-7583
95-323 364

Bővült a védett fajok listája

Magyarországon a védett és fokozottan védett fajok körét miniszteri rendelet határozza meg.

Ebben nemrégiben kibővült a fajlista. Bizonyos madárfajok álló-

nyét, mint a mezőgazdaság szempontjából is fontos pocok- és egérszűrtő, szintén kiemelte a védetté nyilvánítást.

Ismerkedjünk meg ezekkel az állatokkal.

szárny-fesztávolsága 58-64 centiméter, testtömege 200-450 gramm, a tojó valamivel kisebb és könnyebb a hímnél. Jellemzősége széles zöld szemsávja. Táp-

Ázsia, Észak Afrika valamint Észak – Amerika kiterjedt területein is jelentősen elterjedt. A hegyekben 3000 méterig felhatol. Testhossza 15-26 centiméter, vállmagassága

Fotó: Internet

Csörgőréce (*Anas crecca*)

A hím

mánya jelentősen csökkent, ezért felkerültek a védett fajok listájára. A jövőben oltalom alatt áll a hazánkban átvonuló csörgő és kerceréce. A me-

A csörgőréce: Egész Európában, Ázsia és Észak Amerika jelentős részén elterjedt, a Kárpát-medencében rendszeres fészkelő. Testhossza 34-38 centiméter,

Fotó: Internet

A tojó

3-4 centiméter, farkhossza 3-7 centiméter. A hím maximum testtömege 250 gramm, a nőstényé maximum 110 gramm. Még ha a menyét hasonlít is rokonára, a hermelinre, kisebb nála és nincs fekete farkvége; azon kívül teste hullámosan ívelt; éles határvonal húzódik fehér hasa és vörhenyesbarna felső része között. A hermelintől eltérően a menyét télen csak az északi területeken és a magas hegységekben ölt fehér bundát. Olykor még a hasán is látni barna foltokat vagy sötét jegyeket a százugban. Bár nem sok-

láléka változatos, főleg magvakat, növényi részeket, gerincteleneket, apró halakat és ebihalakat fogyaszt. Sás- és fűszálakból, száraz nádlevelekből készült, mohával és pihetollakkal bélelt fészket talajra építi. Fészkealjja 8-10 tojásból áll, melyen 21-22 napig kotlik. A fiókák a kikelés után 23 nappal válnak önállóvá.

Kerceréce: Európában – Írországot és néhány távoli szigetet kivéve – mindenütt megtalálható.

Fotó: Internet

Kerceréce (*Bucephala clangula*)

Fotó: Internet

kal hosszabb a nőstény-nél, a hím jóval nehezebb. Mivel a menyét nagyon karcsú, még a pockokat is tudja követni járataikba. Az állat bátor és kíváncsi; túlnyomórészt éjjel vadászik és általában magányos. Tápláléka elsősorban pockok és egyéb egérfélék, de patkányok, vakondok, madarak, tojások és üregi nyulak is. Vadon 1-2 évig, fogságban akár 10 évig is él.

Internetről vadászta:
Szabó Klaudia
környezetmérnök

Menyét (*Mustela nivalis*)

Tavaszcímzés

A fagyos föld felett táncot lejtett,
Harsonát fújta a pajkos tavaszi szél,
Ébredjen erdő vadja, virága a rétnak
A tavasz itt jár, véget ért a tél!
Kíváncsi hóvirágok bódultan figyeltek,
Igazat szól a szeleburdi szél?

Az öreg Tél könnyeket sírt,
Van ideje, úgy maradna még!
A bölcs Nap rámosolygott – az idő lejárt!-
A rügyek, virágok új életre vágynak,
Hát élhessen, és viruljon, minden ami szép!

Fehér takaróval terítették le téli ágyukat,
Merész lett mind, a sok kicsiny virág!
Egyszerre ünnepeltek fényt-szépséget és tavaszt,
Megújulást, új reményt vár ilyenkor a világ!

Örök törvénye ez, minden időnek,
A tél után, szép tavasz fakad!
-Sötétségre fény jön,
Kétségre bizonyosság-
Hitéhez az ember, ha mindvégig hű marad!

A verset írta: Gaál Dezsőné

Fotó: Czibók Tamás

Fotó: Czibók Tamás

VERSÍRÓ PÁLYÁZAT

A Sárvári Környezetvédő és Természetbarát Egyesület versíró pályázatot hirdet általános és középiskolások részére.

Az alkotások témái az alábbiak lehetnek: környezet- és természetvédelem, növény- és állatvilág, természeti környezetünk.

Beküldési határidő: 2013. augusztus 31.

Beküldési cím: zoldsarvar@airplanet.hu

Kérünk, hogy mindenképp küldd el a versed mellett a neved és a pontos elérhetőséged, azt hogy melyik iskolába jársz, és hogy hányadik osztályos vagy.

És mi a jutalmad, ha nyersz? A Te verseddel nyitjuk meg a

VII. Környezetvédelmi napot szeptember 25-én, a Nádasdy várban.

ÍRJ TE IS VERSET!

Fotó: Czibók Tamás

AZ ÚTON

A téli táj attól szép, ha fehér,
A tavasz, ha virága sok.
Az ember úgy, ha lelke tiszta,
Örök vidám, és mosolyog.

A szép tavaszt miért ne várnánk?
Csodája ezer is akad!
Napfényt várva, életet igenlőn,
Tudjuk az új élet fakad!

A természet törvénye az; hogy éljen,
És élhessen minden, mi életre kelt!
Hogy éljünk, és élhessünk,
Az örök törvényt tiszteljük,
És fogadjuk el!

A nagy titok abban rejlik,
Ha nézünk, látunk, és hiszünk!
A nagy egész részéve úgy válunk,
Hogyha vágyunk, teszünk s megyünk!

A kis bogár a hó alatt ha ébred,
Sietve kél, sok dolga akad.
A fű, s a fák ha rügyet bontanak,
Himnusz énekelnek, a felhőtlen ég
alatt!

Az életúton mindig úgy van,
Fény és a fagy, örök harcban!
A jég felolvad, hogyha látja,
Együtt vagyunk, tavaszt várva!

A hosszú útvégén, ha járunk,
Emberként mondhassuk el,
Küzdelmünk megérte, nehéz –
de nemes volt-,
Mert az életet tisztelni kell!!

A verset írta:
Gaál Dezsőné

ZÖLDSÁRVÁR

Kiadja:

Sárvári Környezetvédő és
Természetbarát Egyesület
9600 Sárvár, Tomori Pál u.14.

Felelős kiadó:
Bokorné Csonka Judit

Telefon: 06 70 5602903

Felelős szerkesztő:
Enzsöl Róbert

E-mail:
zoldsarvar@airplanet.hu

Hirdetésszervező:
Simon Attila

Fotók:
Bokor Ernő
Czibók Tamás
Enzsöl Róbert
Vigh Viktor

Nyomda:
Újsziget-rotta, Sárvár

HUZATSZABÁLYOZÁS
FELSŐFOKON!
CSOMAGOLÓANYAG IPARI
VÁLLALKOZÁS
Tel./fax.:
95 /360-060,
30/9948-554

A Sárvári Parkerdő, amely nagy kiterjedésű erdőség, bővelkedik kétéltűekben, főként békákban. Tavasszal eme állatok különböző fajai vonulnak át az erdőben húzódó Vadkerti-úton szaporodó helyükre, a helyi csónakázó tóhoz. Főként emiatt 2012-ben már szervezett békamentésbe fogtak a környezetbarátok, diákok, segítők. Ekkor egy kordon felállításával sikeresen lezajlott az akció. A nyár elteltével, az őszi időszakban a békák visszavándoroltak az otthonukba, mégsem volt szükség a mentésükre, hisz ekkor nem együtt vonulnak. A tél beálltával, mint általában a kétéltűek nagy része, a békák többsége is téli álmot alszik. A legnagyobb egyedszámmal rendelkező barna varangy üregekben, gyökerek között vészeli át a fagyos napokat. Közeli rokona a zöld varangy, hasonló módon viselkedik, de akár a pincénket is választhatja ideális telelőhely gya-

KÉTÉLTŰEK TELE

Fotó: Internet

nánt. A kecskebéka sarokgumója segítségével a talajba ássa be magát vagy a közeli iszapban alszik téli álmot. A kevésbé gyakori erdei béka októbertől márciusig próbálja túlélni a telet ugyanolyan módon, ahogy az előbb említett kétéltűek teszik. A gyepi béka, amely nem a legelterjedtebb békafajok egyike hazánkban, kövek, farönkök alatt, mély avarban vagy esetleg patakmedrekben

figyelhető meg napjainkban. A ritka zöld levelibéka rágsálók járataiban vagy a földben talál magának menedéket a hideg elől. Bár a békák a tavasz beköszöntéig alszanak, figyelniük kell ez időtáj is az élőhelyük és persze az állatok védelmére, hiszen a kétéltűeknek bőven elég a természet viszontagságaival küzdeniük.

Kazmar Tamás
STG, 10.A

KEDVES GYEREKEK!

AZ októberi keresztrejtvényünk megfejtése

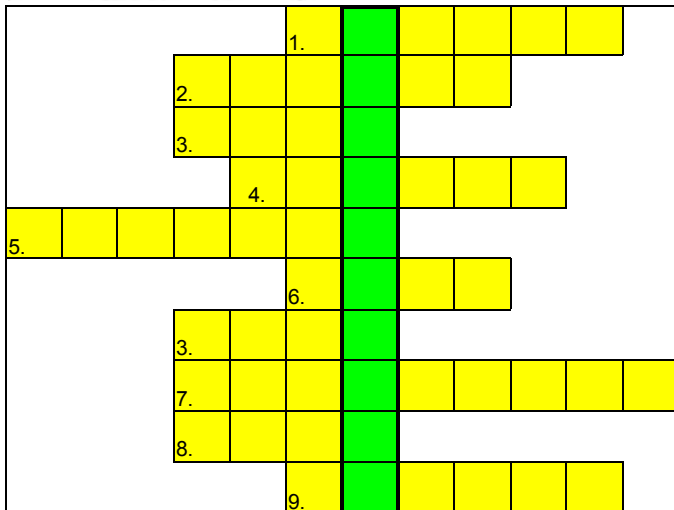
„SZERECSENDIÓ” volt.

Szerencsés megfejtőnk: HORVÁTH ZOLTÁN volt

Köszönjük! Nyereményét postázzuk!

A mostani rejtvény megfejtését is az egyesület címére
(9600 SÁRVÁR, Tomori Pál u. 14.) kérjük beküldeni!

Jó szórakozást!

1. - Az olaj a fa a gáz is ilyen anyag
2. - Vadon élő kis ragadozó (Mustela nivalis)
3. - Fa égése után is marad
4. - Széles szájú ragadozó halunk
5. - Sárga színnel jelölt szelektív hulladék
6. - Hosszú fülű rágsálónk (háziállat is)
7. - Helyes hulladékgyűjtési mód
8. - Hulladékgyűjtő röviden
9. - Szarvasok fejdísz

Műanyag nyílászárók, redőnyök forgalmazása beépítéssel.

Ingyenes felmérés és ajánlat készítése.

Kovács Tamás

Sárvár, Vitnyédi u. 3.

Mobil: 30-214-3418

Tel./Fax.: 95-320-803

e-mail: kotaarnyil@mail.globonet.hu